

Pääkirjoitus:

Auto, tekniikka ja kuljetus 10/2019

Ajokortti uudistus ja

liikenneturvallisuus

Maailma muuttuu ja uudistuksia on tehtävä, se on selvä. Simulaattorit ja internetin avulla suoritettava koulutus on esimerkiksi liikenneopetuksessa loistava apu. Näiden opetuksen lisävälineiden käyttö on saatava oikealla tavalla mahdolliseksi lain ja käytäntöjen osalta.

Vuoden 2018 heinäkuussa voimaan astunut ajokorttilakiuudistus pienensi ajo-opetukseen liittyvää säätelyä, mistä osa toki oli tarpeetonta. Uudistuksella on pyritty lisäämään uusien koulutusvälineiden ja opetusmenetelmien käyttöä sekä mahdollistamaan yksilöllisemmin räätälöityä opetusta. Autokoulujen näkökulmasta se on vähentänyt opetuksen määrää.

Tehdyt muutokset eivät kuitenkaan ole valitettavasti aina täydellisiä. Vaikka ajokorttiuudistus on monessa mielessä hyvä, pelätään sillä olevan vaikutuksia ajo-opetuksen ehkä tärkeimpään puoleen, liikenneturvallisuuteen.

Yksivaiheisuus, ajotuntien ja teoriatuntien väheneminen sekä pakollisen liukkaan kelin ajon harjoittelun käytännössä poistaminen on nostattanut huolta alan ammattilaisten keskuudessa.

Teoriatuntien radikaali vähentäminen on johtanut opettavien heikkoon osaamistasoon aloitettaessa käytännön ajoharjoittelu.

Esimerkiksi Liikkuvan Poliisin Perinneyhdistys on kritisoinut ajokorttiuudistusta ja pelkää, että uudistuksen seurauksena auton ajokokeeseen saapuu päivittäin merkittävä määrä kuljettajia, joiden ainoana tavoitteena on läpäistä ajokoe mahdollisimman vähillä ajokerroilla ja vähillä kustannuksilla.

Talvi jaksaa yllättää kokeneetkin autoilijat. Siksi ajo-opetukseen tulisi palauttaa pakollinen liukkaan kelin rataharjoittelu.

Ajokokeeseen onkin tullut LPPY:n mukaan suorittajia, joiden ajotaito on toistuvasti osoittautunut niin heikoksi, että se on vaarantanut tutkinnon vastaanottajan ja muiden tienkäyttäjien turvallisuutta. Samoin LPPY kantaa huolta opetuslupien myöntämisperusteiden keventämisestä, joka on yhdistyksen mukaan heikentänyt opetuksen tasoa.

Autokoulun syventävän vaiheen, eli niin sanotun kakkosvaiheen, poistamista ajokortti uudistuksen yhteydessä on arvosteltu. Maalaisjärjen ja tilastojen valossa nuori ja kokematon kuljettaja kuuluu tien päällä riskiryhmään ja siksi alkuvaiheen kontrolli ajokorttikelpoisuuden suhteen olisi paikallaan.

Erityisesti huolta liikenneturvallisuuden kannalta on nostanut mahdollisuus tehdä liukkaan ajon harjoittelu simulaattorilla. Simulaattorilla saatu tuntuma liukkaista keleistä ei vastaa todellisen tilanteen arvaamattomuutta. Simulaattoreidenkin taso vaihtelee.

Talven ensimmäiset liukkaat voivat aiheuttaa hämmennystä jopa vuosien ajokokemuksen omaavassa ammattikuljettajassa. Liukkaat kelit vaativat kuljettajalta erityistä tarkkaavaisuutta, varmaa ajoneuvon hallintaa ja oikeita tilannenopeuksia.

Jokavuotinen ”talvi yllätti autoilijat” -uutisointi puhuu sen puolesta, että jään, lumen ja loskan seassa ajaminen on vaikea asia kaikille tienkäyttäjille. Voi siis miettiä, minkälainen haaste tilanne on juuri ajokortin saaneelle, joka kokee liukkaalla ajamisen oikeassa, ei-virtuaalisessa, tilanteessa ensimmäistä kertaa. Julkiset tiet eivät ole sille asianmukainen harjoittelupaikka.

Onneksi tehdyt muutokset eivät ole kiveen hakattuja ja niitä voi jälkikäteen kehittää. Yksi tarpeellinen ajokorttilakiuudistuksen kehitysaihe on käytännön liukkaan kelin harjoittelun palauttaminen pakolliseksi ajo-opetukseen.